

Õiguskantsler

Maksim Iljin
Narva-Jõesuu Linnavalitsus
info@narva-joesuu.ee

Teie 24.01.2022 nr 19-2.3/3-1

Meie 16.02.2022 nr 7-5/220101/2201000

Ettepanek Narva-Jõesuu Linnavalitsusele hea halduse põhimõtte järgimiseks

Lugupeetud linnapea

Õiguskantsleri poole pöördus inimene, kes palus kontrollida Narva-Jõesuu Linnavalitsuse tegevuse õiguspärasust. 12. augustil 2021. aastal tegi linnavalitsuse esindaja viivistasu otsuse nr 0803003464. Avaldaja ja tema abikaasa vaidlustasid viivistasu otsuse 15. augustil 2021, saates linnapeale, kahele linnaametnikule ja linnavalitsuse infojuhile e-kirja, milles nad nõudsid viivistasu otsuse viivitamatut tühistamist.

Õiguskantsler leiab, et linnavalitsus ei ole järginud hea halduse põhimõtet ([Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) (PS) § 14), sest ei ole nõuetekohaselt läbi viinud vaidemenetlust. Palun linnavalitsusel seda viivitamata teha ja teavitada menetluse tulemusest ka õiguskantslerit ([õiguskantsleri seaduse](#) § 35¹ lõige 2).

Avaldaja 15. augusti 2021. aastal saadetud e-kirja tuleb käsitada vaidena. Riigikohus on selgitanud, et kui puudutatud isik esitab vaidetähtaja ([haldusmenetluse seaduse](#) (HMS) § 75) jooksul akti andnud või kõrgemalseisvale haldusorganile tahteavalduse haldusakti muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks, tuleb eeldada, et isik soovib esitada vaiet, kuigi ta ei ole oma tahteavaldust vaidena pealkirjastanud või ei ole viidanud HMS 5. peatükile. Vaidega on tegu ka siis, kui selles ei ole selgesõnaliselt formuleeritud taotlust haldusakti muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks, kuid avalduse sisust selgub siiski, et avaldaja tahe on sellele suunatud (RKHKo 04.04.2003, [3-3-1-32-03](#), punkt 16).

Linnavalitsuse korrakaitseametnik selgitas, et avaldaja ei pöördunud ametliku vaidega linnavalitsusse ja et viivistasu otsuse kviitungil on info selle kohta, kuhu ja kuidas on vaie vaja esitada.

Viivistasu otsuse kviitungil on tõepoolest teave vaide esitamise kohta. Sellest ei saa aga järeldada, et kui vaide esitaja ei ole vormistanud vaiet nõuetekohaselt, ei pea ametnik(ud) järgima vaidemenetluse kohta kehtestatud nõudeid. Linnavalitsus peab seaduse nõudeid täpselt täitma ka siis, kui isik on esitanud puudustega vaide. Avaldaja ja tema abikaasa pöördusid linnavalitsuse kui vaideorgani ametiisikute poole (vt [kohalike maksude seaduse](#) (KoMS) § 16 lõige 1; [liiklusseaduse](#) § 189 lõige 2).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Võõrkeeli kasutatakse haldusmenetluses nii, nagu on ette nähtud [keeleseaduses](#) (KeeleS) (HMS § 20 lõige 2). Avaldaja ja linnavalitsuse korrakaitseametnik suhtlesid omavahel inglise keeles e-posti teel. Järelikult ei pidanud linnavalitsus vajalikuks nõuda vaide tõlget eesti keelde (vt KeeleS § 12 lõige 1).

Vaide menetlemisel tuleb juhinduda [maksukorralduse seaduse](#) (MKS) 14. peatükis sätestatust (KoMS § 16 lõige 1). Nõuded viivistasu otsuse kui maksuhalduri haldusakti peale esitatud vaidele sätestab MKS § 139. Kui vaie ei vasta neile nõuetele, juhib maksuhaldur vaide esitaja tähelepanu vaide puudustele ning määrab vajaduse korral kuni kümnepäevase tähtaja puuduste kõrvaldamiseks (MKS § 142).

Vaideorgani ülesanne on tagada, et vaidemenetlus aitaks kaasa vaide esitaja õiguste kaitsele ning vaide esitajal oleks menetluses võimalikult lihtne osaleda (HMS § 1 ja § 5 lõige 2; vt RKHKO 28.06.2019, [3-18-253/46](#), punkt 17).

Vaie vaadatakse läbi 30 päeva jooksul, arvates selle vastuvõtmisest valet läbivaatava haldusorgani poolt (MKS § 147 lõige 3). Kui tekib vajadus valet põhjalikumalt uurida, võib vaide läbivaatamise tähtaega kirjaliku otsusega pikendada kuni kümne päeva võrra (MKS § 147 lõige 4).

Linnavalitsus ei ole vaideotsust seni teinud. Ei saa nõustuda linnavalitsuse korrakaitseametniku seisukohaga, et vaideotsusena tuleb käsitada avaldajaga peetud elektroonilist kirjavahetust. Kui valet ei tagastata läbi vaatamata, peab vaidemenetlus lõppema vaideorgani vaideotsusega.

Kuna vaideotsus on haldusakt, kehtivad selle kohta üldised haldusakti vorminõuded. Vaideotsus vormistatakse kirjalikult ja selles märgitakse ka resolutsioon vaide lahendamise kohta. Vaideotsus toimetatakse vaide esitajale ja vaidemenetlusse kaasatud kolmandale isikule kätte MKS 4. peatükis sätestatud korras (MKS § 149 lõige 1). Kui vaie rahuldatakse, ei pea maksuhaldur vaideotsust vormistama, vaid teeb soovitud toimingut või haldusakti muudatuse (MKS § 149 lõige 2). Juhul kui vaie jäetakse rahuldamata või rahuldatakse osaliselt, peab linnavalitsus vaideotsust põhjendama ja selgitama inimesele edasikaebamise korda (MKS § 149 lõige 3). Mõistagi peab vaideotsus vastama ka MKS § 149 lõikes 1 sätestatud nõuetele. Vaide tagastamist reguleerib MKS § 143.

Linnavalitsus ei ole neid haldusmenetluse nõudeid järginud. Vaidemenetluses tuleb seda teha.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Olari Koppel
asetäitja-nõunik, õiguskantsleri kantselei direktor
õiguskantsleri ülesannetes